

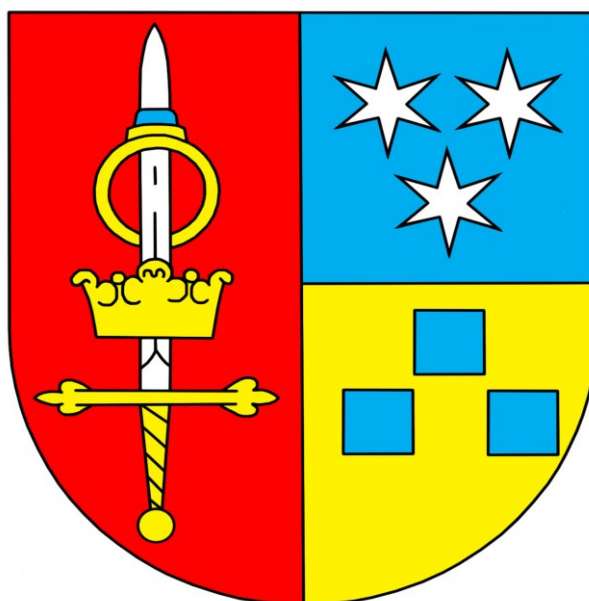
PROGRAM ROZVOJE OBCE BOŘISLAV^v

VOLEBNÍ OBDOBÍ 2022 AŽ 2026 **S VÝHLEDEM DO ROKU 2030**

Kompletní dokument,
aktualizovaný z hlediska plnění úkolů
ke dni 2.1.2023.

Projednán a schválen na veřejném 7. zasedání zastupitelstva dne 17.4.2023,

.....
Ing. Jaroslav Pauza, starosta

PROGRAM ROZVOJE A OBNOVY OBCE BOŘISLAV

NA ROKY 2022 AŽ 2026

1. Právní aspekty, smysl a úkoly programu rozvoje obce.

1.1 Právní aspekty programu rozvoje obce:

Program rozvoje a obnovy Obce Bořislav na roky 2022 až 2026 (dále jen „program“) byl pořízen v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), v platném znění jako dokument pro koordinaci aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce.

1.2 Hlavní smysl programu:

Smyslem „programu“ je organizace všeobecného rozvoje obce v její územní působnosti na bázi sladění jednotlivých zájmů tak, aby obec prosperovala.

1.3 Právní hledisko:

„Program“ je dokumentem koordinačním a indikativním, nemá charakter obecně závazného předpisu. Záměry v něm vyjádřené a navržené postupy jejich realizace jsou závazné jen pro samotného pořizovatele, pro ostatní fyzické a právnické osoby činné v obci je program závazný jen v míře, s níž sami vysloví dobrovolný souhlas.

2. Hlavní úkoly „programu“.

- 2.1 Definovat společné zájmy obce, jejích obyvatel a podnikatelských subjektů.
- 2.2 Definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů.
- 2.3 Optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci.
- 2.4 Koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního.
- 2.5 Koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání.
- 2.6 Definovat dlouhodobé záměry pro rozvoj a obnovu obce.
- 2.7 Posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.
- 2.8 Sloužit jako podklad pro sestavování rozpočtu obce.

3. Základní aspekty programu rozvoje obce.

3.1 ÚVOD (zadání programu rozvoje obce apod.)

3.2 ANALÝZA SITUACE OBCE

- existující analýzy, dokumenty, územní plány,
- právní a institucionální základ,
- sociologický průzkum,

- základní charakteristika obce a její poloha,
 - obec ve vnějších vztazích,
 - rozbor složek a funkčních systémů obce,
 - ekonomická situace obce,
 - podnikatelské aktivity v obci (včetně privatizačních projektů),
 - ekologická situace a ochrana životního prostředí v obci,
 - sociopolitická situace obce,
 - správa obce,
 - analýza obecně závazných vyhlášek obce a jiných aktů veřejné správy,
 - místní správa a rozvoj obce v názorech občanů,
 - analýza předchozích zkušeností a programu,
 - SWOT analýza.
- 3.3 ROZVOJOVÉ ŠANCE OBCE
- 3.4 ROZVOJOVÉ PROBLÉMY OBCE
- 3.5 SYNTETICKÉ ZHODNOCENÍ ROZVOJOVÝCH ŠANCÍ A PROBLÉMŮ OBCE A
MOŽNOSTI REÁLNÉHO VYUŽITÍ MAJETKU NA ÚZEMÍ OBCE
- 3.6 STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE OBCE
- 3.7 NÁVRH OPATŘENÍ
- 3.8 KATALOG PROJEKTŮ
- 3.9 ZPŮSOBY REALIZACE PROGRAMU ROZVOJE OBCE
- 3.10 MOŽNOSTI VYUŽITÍ DOTAČNÍCH TITULŮ A FONDŮ ČR, EU

4. Základní členění „Programu“:

Dokument „Program rozvoje a obnovy obce Bořislav na roky 2022 až 2026“ je rozdělen do dvou částí:

- A. ČÁSTI POPISNÉ**, která je analytickou částí dokumentu, v níž jsou shromážděny statistické i textové údaje z oblasti geografie, demografie, infrastruktury, hospodářství, historie, apod., a
- B. ČÁSTI STRATEGICKÉ**, která stanovuje priority Obce Bořislav a opatření k jejich realizaci, zejména z hlediska dalšího rozvoje.

A. ČÁST POPISNÁ

Osnova popisné části:

1. Úvodní informace
2. Základní charakteristika obce
3. Statistické údaje o obci za rok 2022
4. Přírodní podmínky a historie
5. Sociálně-ekonomická charakteristika

6. Dopravní obslužnost
7. Infrastruktura
8. Občanská vybavenost
9. Cestovní ruch
10. SWOT analýza

1. Úvodní informace.

Aktualizovaný dokument *Program rozvoje a obnovy Obce Bořislav* tvoří jednoduchý a srozumitelný koncepční materiál, který je podkladem pro rozhodování, prováděná na úrovni vedení obce v roce 2022 a v příštích letech. Z toho důvodu se analytická část omezuje jen na údaje, které jsou z hlediska záměru podstatné.

Zpracovatel sledoval základní ideu - vytvořit dokument přínosný pro *zastupitelstvo obce* při vytváření dalších projektů a záměrů tak, aby všechny sledovaly jeden společný základní cíl pro:

- *trvale žijící obyvatele* pro povědomí o všech možnostech rozvoje a obnovy obce,
- *zájemce o přistěhování k trvalému bydlení* pro zjištění základních informací o obci,
- *zájemce o podnikání* jako pomoc při rozhodování,
- *majitele rekreačních objektů na území obce* jako informace o rozvoji obce.

Z těchto důvodů je dokument doplněn řadou tabulek, grafů a fotografií.

2. Základní charakteristika obce.

Obec Bořislav se rozkládá na rozhraní lesů a polí severního až severozápadního svahu Českého středohoří pod jeho nejvyšší horou, Milešovkou (837 m.n.m). Vzdálenost Bořislavi od nejbližších měst (Teplíc, Ústí n. L. a Lovosic) je 15 až 18 km. Obcí prochází hlavní silniční tah I/8 Teplice – Praha (mezinárodní silnice E 55).

Obec Bořislav se skládá ze dvou místních částí, Bořislavi a Bílky. Jim odpovídají i katastrální území, která se nacházejí v CHKO České středohoří.

Bořislav

status:	obec
IČO	00266248
KRAJ	Ústecký (CZ042)
okres	Teplice (CZ0426)
obec s rozšířenou působností:	Teplice
pověřená obec:	
historická země:	Čechy
katastrální výměra:	7,49 km²
počet obyvatel:	430
zeměpisná šířka:	50° 34' 53''

Program rozvoje Obce Bořislav pro léta 2022 – 2026,
Aktualizace ke dni 2.1.2023

zeměpisná délka:	13° 56' 9''
nadmořská výška:	361 m
PSC:	415 01
zákl. sídelní jednotky:	2
místní části:	2
katastrální území:	2
adresa obecního úřadu:	Bořislav 20 415 01 Teplice
starosta / starostka:	Ing. Jaroslav Pauza
oficiální web: www.borislav.cz	
e-mail: obec.borislav@obec-borislav.cz	

2.1. Členství obce ve svazcích obcí a jiných organizacích:

Obec je členem následujících organizací:

- SESO

2.2. Části obce:

- místní část obce Bořislav, kat. území 608254, první písemná zmínka 1169,
- místní část obce Bílka, kat. území 608246, první písemná zmínka 1403.

2.3 Účast obce v dotačních titulech:

2018 :
2019 : Multifunkční hřiště
2020: Workoutové hřiště
2021:

3. Statistické údaje o obci za rok 2018, 2019, 2020.

3.1 Základní technická vybavenost:

kanalizace	ANO
ČOV	Vlastní NE (napojení na ČOV Žalany)
plynovod	ANO
vodovod	ANO
požární nádrž	ANO

3.2 Občanská vybavenost:

zdravotnické zařízení	NE
základní škola I. a II. stupeň	NE

pošta	NE
mateřská škola	ANO
sociální zařízení	NE
místní knihovna	ANO

3.3 Kulturní a sportovní vybavenost:

společenský sál	ANO
tělocvična	ANO
fotbalové hřiště	ANO

3.4 Obchod, služby obyvatelstvu:

prodejna smíšené zboží	ANO
občerstvení (bistro)	NE
restaurace	NE
hotel	NE
ubytování v soukromí	ANO

3.5 Dopravní vybavenost:

zastávky veřejné dopravy	
○ vlaková	ANO (1x)
○ autobusová	
▪ Bořislav	ANO (3x)
▪ Bílka	NE

3.6 Podnikatelské subjekty:

- Josef Chládek	Bořislav	oprava autochladičů
- David Picka	Bořislav	klempířství, pokrývačství
- Karel Kulich	Bořislav	klempířství, pokrývačství
- Jindřich Janák	Bořislav	zemědělská a živočišná výroba
- Jaroslav Novotný	Bořislav	autoopravna, občerstvení
- Lenka Bubeníková	Bořislav	ubytování v soukromí
- Vítězslav Kabourek	Bořislav	vzduchotechnika, klimatizace
- Mol	Bořislav	čerpací stanice PHM

3.7 Občanské společnosti:

- TJ Sokol Bořislav
 - fotbal
 - stolní tenis
- Spolek přátel Českého středohoří Bílka z.s.
- Chatová osada Bílka z.s.
- Abasta z.s.
- Bílka žije, z.s.
- NezBoř Kateřinu

3.8 Pamětihodnosti:

Na území místní části Bořislav se nacházejí registrované památkově chráněné objekty:

- reg. číslo 5-2562/1	kostel sv. Kateřiny	majetek církve
- reg. číslo 5-2562/2	ohradní zeď kostela sv. Kateřiny	majetek obce
- reg. číslo 5-2562/3	vstupní brána ke kostelu sv. Kateřiny	majetek obce

Program rozvoje Obce Bořislav pro léta 2022 – 2026,
Aktualizace ke dni 2.1.2023

- reg. číslo 5-2563	budova farního úřadu	majetek církve
- reg. číslo 5-2564	sousoší Kalvárie – pamětní kříž	majetek obce
- reg. číslo 5-2565	sloup s Pietou	majetek obce

Na území místní části Bílka se nacházejí:

- Kaple sv. Václava		majetek obce
- Cesta přátelství, 14 sochařských děl v přírodě v okolí Bílky		nevyjasněno
■ Václav Gatařík: PIETA		
■ Aurel Rückner: TWIST AND SHOUT, PLETENEC A ZVOLÁNÍ		
■ Jaroslav Řehna: CAMPANELLA		
■ Ulrich Lindow: ANDĚL		
■ Jan Koblasa: VOLÁNÍ HORY		
■ Ingo Warnke: POUTNÍK V CIZINĚ		
■ Ulf Reisener: PUTOVNÍ PŘESTÁVKA		
■ Insa Winkler: KRESBA ROSTLINY TAMARA		
■ Jo Kley: DŮM NA CESTĚ DO RÁJE		
■ Zuzana Hlináková: CESTA – KŘÍŽ		
■ Jan Mladovský: ZVLÁŠTNOSTI		
■ František Svátek: VĚTRNÝ OBJEKT		
■ Jindřich Zeithamml: BEZ NÁZVU		
■ Sofie Jakuševa: HOMMAGE A MARIA		

3.9 Přírodní zajímavosti:

Obec Bořislav je rozložena na rozhraní lesů, polí a sadů na SZ až SV svahu Českého středohoří v oblasti po jeho nejvyšší horou, Milešovkou (837 m. n. m.). Místní část Bílka leží v sevření lesů na samotném úpatí Milešovky. Nad Bořislaví a v okolí Bílky se objevují rostlinná společenstva a druhy organismů, které jinak nejsou v této části Českého středohoří obvyklé. Významné jsou na jaře bohatě kvetoucí podhorské podmáčené louky s orchidejemi, upolíny a kosatci, které se nacházejí ve sníženinách mezi jednotlivými kopci. Fauna má výrazně lesní charakter se zastoupením horských a podhorských druhů, převažují ptáci, četní jsou drobní savci, plazi, obojživelníci, přítomny jsou i horské druhy bezobratlých. K druhové pestrosti fauny přispívají i louky, pastviny a staré sady obklopené lesními porosty.

3.10 Turistická infrastruktura:

Záchytné parkoviště pro motorová vozidla pod Bílkou.

3.11 Ubytovací zařízení:

v soukromí ANO

3.12 Rekreace, volný čas:

Místní části Bořislav a Bílka, a zejména jejich okolí (lesy, louky, pole) poskytují mnoho prostoru pro turistiku po celý rok.

Z mnoha míst v Bořislaví a v Bílce, a z jejich okolí jsou krásné vyhlídky na Krušné hory a krajinu mezi nimi a Českým středohořím.

Pro turisty je vhodné využívat zejména vlakovou dopravu do Bořislaví. Ve většině vlaků je umožněna i přeprava kol.

Pro výlety na nejvyšší horu Českého středohoří, Milešovku (837 m), odkud je za příznivých podmínek vidět Jizerské hory, Krkonoše a Šumavu, je možno využívat i autobusových spojů. Pro mototuristy bylo v roce 2008 postaveno pod Bílkou záchytné parkoviště. Obcí procházejí také značené turistické trasy.

3.13 Společenské akce (regionálního a neregionálního významu):

- od roku 2000 každoroční Svatováclavská slavnost v Bílce,
- ples sportovců,
- akce pro děti, seniory

4. Přírodní podmínky a historie.

4.1 Poloha:

Obec Bořislav leží v kopcovitém dramatickém území, položená na úbočí, které jí dává výraznou dominantní polohu, umocněnou barokním kostelem, který je se svou mohutnou zvonící výrazným pohledovým bodem hlavní komunikace I/8 (E55).

4.2 Rostlinstvo:

Obec Bořislav byla vždy obcí zemědělskou, původně se zde pěstoval chmel, později bylo pěstování ovoce výrazně rozšířeno a vyváželo se do celého světa. Z jižní strany je obec obklopena smíšenými lesy.

4.3 Živočišstvo:

Živočišstvo oblasti odpovídá svým složením a zastoupením druhů geologické stavbě území, členitosti terénu a vegetačního krytu. Většina zdejších společenstev je druhotná, ovlivněná lidskou činností.

4.4 Geologie:

Vulkanosedimentární komplex Českého středohoří je budován převážně čedičovými horninami (zastoupeny ze 74%), trachyty, znělci, andezity a řadou alkalických žilných hornin, vrstvami diatomitů, jílu a pískovců. Tato formace třetihorního stáří pokrývá nebo proráží straší, několik set metrů mocný soubor vrstev pískovců, jílovců a slínovců převážně mořského původu, který je součástí české křídové pánve.

V období před zhruba 97 – 85 miliony let zde existovalo mělké moře. Došlo k tomu po výrazném globálním zdvihu mořské hladiny v nejstarším stupni svrchní křídy, v Cermanu. V mladších stupních svrchní křídy byly uloženy vrstvy sedimentů o mocnosti až 900 metrů.

4.5 Historie obce:

Stará obec připomínaná v r. 1169 jako majetek řádu johanitů, později se stala součástí teplického panství. Kostel sv. Kateřiny zde stál už ve 14. století. V r. 1717 byl na jeho místě postaven nynější v barokním slohu. Frekventovaná silnice z Lovosic do Teplic nad Bořislaví prochází průsmykem Paškapole. Podle lidového podání název vznikl ze jmen dvou bratří - loupežníků, kteří zde žili a ohrožovali celé okolí. (kol. r. 1910).

Po zprovoznění železnice z Teplic do Lovosic se z Bořislavi stávalo příjemné letovisko. Ve vilkách a rolnických domcích pronajímali levné pokoje s celým zaopatřením. *"Blížkost rozsáhlých listnatých a jehličnatých lesů, bezprašný horský vzduch bohatý na ozón, jakož klid okolních idylických údolí byly hlavní příčinou toho, že Bořislav je již po mnoho let vzkvétajícím výletním místem a letoviskem. Do Bořislavi již léta jezdí zdravotně oslabené děti na zotavenou a v létě tam každoročně vyrůstá prázdninový tábor..."* (Taschenführer von Teplitz-Schönau und Umgebung, Teplitz-Schönau 1904) (po r. 1910)

Poklidná komunikace procházející středem Bořislavi do hor se za sto let změnila k nepoznání a dnes představuje hlavní trasu E 55, převádějící dopravu napříč Českým středohořím. Barokní kostel sv. Kateřiny pochází z r. 1717. (1902)

Bořislav (*Boreslau*) - 361 m n. m. - Staroslovanská obec v kopcovitém dramatickém území 10 km jihovýchodně od **Teplic**, položená v úbočí, které jí dává výraznou dominantní polohu, umocněnou barokním kostelem, jenž je se svou mohutnou zvonící výrazným pohledovým bodem hlavní komunikace z Teplic do **Lovosic**. Prvé historické zmínky pocházejí již z 12. století, kdy je ves jmenována v darovací listině z roku 1169 **Vladislava II.**, který Bořislav a **Hrbovice** věnoval Řádu Johanitů. V roce 1185 dal kníže **Fridrich** johanitům výměnou za obě vesnice řadu opuštěných vsí kolem **Žatce**, avšak již rok nato se rozhodl opět Bořislav Řádu Johanitů vrátit. Později, neznámo kdy, se stala majetkem teplického kláštera. V 15. století patřila již Vřesovcům, při dělení vřesovického rodinného majetku v r. 1468 připadla totiž Bořislav a další 4 vsi **Janu Ilburgovi z Vřesovic**. V r. 1568 se společně s **Bílkou** a **Kvítkovem** dostala do držení dvorského maršálka **Kašpara z Victumu** a od tohoto roku byla

součástí teplického panství. Farností byla již v polovině 14. století, v r. 1352 odváděl bořislavský farář 6 grošů papežských desátků. Patřila tehdy do děkanátu ústeckého. Původní farní kostel sv. Kateřiny byl v r. 1717 zcela přestavěn. Před r. 1621 byla farnost 30 let spravována luterijánskými duchovními, poté faráři z [Řehlovic](#) a teprve od r. 1661 byla zdejší fara znovu obsazena katolickými duchovními. V 16. století měla celkem 15 usedlostí, po 30leté válce měla 13 usedlostí - “*stavení nedobry*” - jak uvádí Berní rula. Pěstovalo se zde především žito, na pastvinách dobytek, po mezích bylo zasázeno ovocné stromoví. Do 2. poloviny 17. století byla Bořislav česká, do r. 1661 zde byly vedeny české matriky. Teprve obdobím rekatolizace byla poněmčena. Dle tereziánského katastru zde k r. 1757 bylo 14 hospodářů, obhospodařováno bylo celkem 628 strychů polí, 11,75 lad 43,75 pastvin a luk a 72,75 strychu lesů. Na 8,5 se pěstoval chmel. Ve fasi se uvádí 1 pastýř a 1 hostinský. Koncem století (v r. 1787), měla ves již 31 domů. 31. července 1784 jí postihl velký požár, kterým bylo zničeno 24 domů a 4 stodoly.

V Bořislavi se setkávala tzv. srbská stezka vedoucí z Míšně přes Drážďany, [Habartice](#), [Chlumec](#), [Vyklíče](#) a Řehlovice s teplickou cestou. Obě pak společně pokračovaly přes *Paškapolské sedlo* na Lovosice. V roce 1806 byly v tomto společném úseku nahrazeny nově budovanou státní silnicí *Teplice - Lovosice*. Za napoleonských válek byla postižena průchodem ruských a rakouských vojsk. Dne 20. srpna 1813 procházela Bořislaví ruská vojska a část se jich ve vsi ubytovala. Od obou armád utrpěla značné škody, vojáci rekvírovali potraviny, píci, povozy a potahy. Škody byly velké i na polích, na kterých tábořili. Do obce bylo zavlečeno i horečnaté onemocnění, na které zemřelo 83 osob z 276 nemocných. Ve 30. letech 19. století měla již Bořislav 199 obyvatel, 38 domů, kostel sv. Kateřiny opravený r. 1820 nákladem knížete **Jana Claryho-Aldringena** a školu. Také nová škola byla postavena r. 1825 nákladem Jana Claryho-Aldringena. Nová školní budova stála při státní silnici proti katolickému kostelu. Stará škola byla “*ubohá chloupka na návsi uprostřed staré vesnice*”, jak psal Teplitz-Schonau Anzeiger z r. 1936. Dále tu dle Sommrova *Popisu království českého* byla 1 hospoda, podkovářství a myslivna. Poblíž se nalézal hnědouhelný důl, který v r. 1815 koupilo lovosické panství od panství teplického. Bořislav byla vždy obcí zemědělskou, vždy se zde pěstoval chmel a ovoce.

Také v 19. století v této tradici pokračovala, v pěstování chmele a zimního ovoce. Obyvatelé se zabývali hlavně zemědělstvím. Vítaným vedlejším zdrojem obživy byla doprava turistů na vrchol [Milešovky](#). *České středohoří* a výhled z Milešovky uchvátil i slavného německého přírodovědce **Alexandra von Humboldta**, který rozhled z Milešovky označil za jeden z nejkrásnějších v Evropě. Výstup na Milešovku lákal především teplické lázeňské hosty, kteří do Bořislavi přijížděli v kočárech. Odtud se vydávali na vrchol za doprovodu místních průvodců pěšky, na jízdních oslech nebo se nechávali nosit. Doprava v nosítkách začala okolo r. 1830 a provozovali ji občané bořislavští a bílští. Aby lázeňští hosté nebyli šizeni na taxách za odnos, přinutil teplický vrchnostenský úřad nosiče, aby utvořili společnost nosičů s pevnými taxami a instrukcemi. Nosiči se však nechtěli vrchnosti podřídit, a tak vynikl dlouho trvající spor, který řešil krajský úřad v [Litoměřicích](#) i Pražské gubernium. Ve 40. letech měla Bořislav již 40 domů a 232 obyvatel německé národnosti. Do r. 1868 tvořila s obcemi [Žalany](#), [Starosedly](#) a Bílka jednu politickou obec. V roce 1868 bylo stanoveno, že se politická obec Bořislav rozpadá na Bořislav a Bílku a na politickou obec Žalany s osadami Starosedly a [Lelov](#). Od počátku novodobé správy patřila do teplického okresu.

Vývoj ve 2. polovině 19. století probíhal klidně. Průmyslový rozmach se vysoko ve Středohoří položené vesnice nikterak nedotkl. Odráží se to i na pomalém vzestupu počtu obyvatel. V r. 1872 zde žilo 375 obyvatel v 52 domech, v r. 1885 pak 321 v 53 domech. Byla zde dvoutřídní škola, kterou např. v r. 1872 navštěvovalo 75 hochů a 52 dívek. Celkem 127 žáků do ní docházelo z Bílky, Žalan, Lelova a Starosedel. Poštovní úřad byl v Žalanech. V obci byla četnická stanice, obchod a svou praxi zde měl lékař. Jediným průmyslovým

podnikem byla cihelna **Josefa Gráfa**, později **ing. Svobody**. Nejbližší železniční stanice byla ve **Rtyni**. V 80. letech zde měl živnost kovář, krejčí, truhlář a 2 obuvníci. Byly tu 2 hostince - „*Gasthaus zu Boreslau*“ **Fr. Langer**a a „*Gasthaus zum Rosengarten*“ **A. Zimmlera**, výčep vína a kořalky. Počátkem 20. století zde byly již hostince tři.

Silné bylo v Bořislavi hnutí „Pryč od Říma“, z jehož popudu tu byl 30. 8. 1903 slavnostně otevřen nově postavený evangelický kostel. V r. 1925 byl zrušen hřbitov okolo farního kostela. Již od r. 1903 se pohřbívalo na novém. Obec byla napojena na vodovodní síť a vydatné prameny umožnily rozšíření vodovodu v r. 1934. Elektrifikace byla provedena v r. 1927. Lesy okolo byly ve 20. letech těžce postiženy mniškovou kalamitou.

Existovala zde řada spolků, nejvíce členů měl spolek dobrovolných hasičů, založený v r. 1878 (30 členů), dále spolek Donar, Ovocnářský a pěstitelský spolek, místní skupina Svazu Němců v Čechách a jiné německé spolky. České spolky zde nebyly. Do stavby Teplicko-lovosické dráhy v r. 1879 měla Bořislav pouhých 53 domů. Teprve po vybudování železnice se začala výstavba rychle rozvíjet. V blízkosti železniční zastávky vznikla nová vilová čtvrť. Jako státem chráněná památka je v obci zapsána budova fary, kostel, brána v kostelní zdi, kříž na návsi a sloup s Pietou.

Nejzajímavější pohled na Bořislav je z polí nad obcí Vrahožily. Na počátku 20. století byla ves nejkrásnějším letoviskem v Českém středohoří. Evangelický kostel z r. 1902 byl v 50. letech proměněn v rekreační objekt pochybné hodnoty.

4.6 Stav životního prostředí:

Svou výhodnou polohou byla obec vždy vyhledávaným místem pro rekreaci a individuální turistiku. Výhodná poloha na úpatí Milešovky má za následek to, že se obci většinou vyhýbají smogové stavy a proudy exhalací se pohybují v nižších nadmořských výškách. Ne nadarmo zde byla v minulých letech provozována ozdravovna pro děti.

Bořislav je plně plynofikována, což dává předpoklad pro lepší životní prostředí, zejména v zimních měsících.

V obci se nenachází žádný větší znečišťovatel životního prostředí, v obci není provozována průmyslová výroba. Také ve schválené územně plánovací dokumentaci jsou rozvojové plochy vyhrazeny pouze pro bydlení, případně pro bydlení ve spojení s nerušící výrobou.

5. Sociálně-ekonomická charakteristika.

5.1 Počet obyvatel dle stavu ke 12/1/2023:

celkem		430
z toho	žen	176
	mužů	176
z toho	děti do 15 roků	65
	děti od 16 do 18 roků	10

V rozvojových plánech se výhledově plánuje zvýšení počtu obyvatel na cca 400-500. Tento stav bude docílen hlavně výstavbou nových domů pro trvalé bydlení dle schváleného územního plánu v dalším období.

5.2 Vývoj počtu domů:

Většina původní zástavby je datována do 19., a předválečného období 20. století. V obci vznikají i nové domy, které staví především nově příchozí obyvatelé. Trvale přihlášení obyvatelé obývají celkem 155 domů, z toho 139 v Bořislavi a 16 v Bílce. Ostatní objekty, zejména dvě největší chatové osady a některé domy v obou místních částech obce, jsou používány k rekreaci.

Pro příští roky se předpokládá rozvoj výstavby převážně rodinných domů pro trvalé bydlení, zčásti s možností nerušící výroby. Obec má všechny předpoklady tento záměr realizovat právě díky schválenému územnímu plánu. V tomto záměru se předpokládá výstavba cca 10-20 obytných domů. Velké rezervy jsou v prostoru bývalé ozdravovny a bývalé turistické základny DDM Teplice, kde by mohl být realizován záměr vybudovat několik domů nebo realizovat domov pro seniory.

6. Dopravní obslužnost.

V obci je možno využívat autobusové spojení:

- 1) Teplice – Bořislav (Žim) příměstská linka MHD
- 2) Vlakové spojení ČD na trati č.097 Teplice - Lovosice, zastávka Bořislav v dolní části obce.

Individuální doprava auty: Obcí prochází silnice I. třídy E55, poloha obce umožňuje rychlé a snadné spojení do všech větších měst v okolí, Ústí n. L. (15 km), Teplice (12 km), Lovosice (14 km), Litoměřice (24 km), Bílina (16 km). Velmi výhodné je napojení na dálnici D8 v Řehlovicích nebo v Bílince (Velemín).

7. Infrastruktura.

V obci provozuje svou činnost soukromý zemědělec, průmyslová výroba na území obce není. Své malé provozovny zde mají soukromí podnikatelé (truhlář, pokrývač, výrobní vzduchotechniky, čerpací stanice, opravná autochladičů atd.), provozované občany obce. V obci je obchod se smíšeným zbožím, ubytování v soukromí, projektová činnost, drobné živnosti, atd.

Zdravotnické zařízení, základní škola, pošta jsou v obci Žalany (1,5 km). Vlastní školka v obci a další školky pro předškolní děti je v obci Žalany (1,5 km) nebo Bžany-Hradiště (5 km).

Schválený územní plán umožňuje rozvoj drobného podnikání a služeb na území obce, nepředpokládá se zde však žádná průmyslová výroba, oblast se nachází v chráněné krajinné oblasti České středohoří.

Využití území je plánováno převážně pro účely bydlení, oddych, sport a rekreaci.

Obec vytváří podmínky pro turistický ruch, který bude zpětně působit na rozvoj poskytovaných služeb a bude vytvářet příležitosti pro zaměstnávání místních lidí. V návrhu rozvoje se počítá s vybudováním cyklotrasy a cyklostezky z oblasti Bořislavi do Velemína.

8. Občanská vybavenost.

Obec je majitelem objektu, kde se nachází kulturní sál, sloužící občanům pro různé aktivity, jako plesy, zábavy, oslavy, zasedání a podobně. Velmi důležitým místem v obci je veřejná knihovna, která je s kulturní komisí iniciátorem kulturního života v obci.

Společenský život v obci zajišťuje sportovní organizace TJ Sokol Bořislav. Ta provozuje svými oddíly činnost na sportovním hřišti a v pronajatých objektech, které jsou v majetku obce.

Ve schváleném územním plánu bylo vybudováno další sportoviště v lokalitě bývalého koupaliště a u stávajícího fotbalového hřiště.

9. Cestovní ruch.

Obec má všechny předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, aktivní turistiku, rekreaci obyvatel a oddych. Příhodné podmínky předurčují tuto lokalitu k větší návštěvnosti. Velmi malebná je krajina Českého středohoří se svými přírodními krásami a vhodnými terény i pro náročné turisty, vyznačuje se dostatkem málo frekventovaných cest, které jsou vhodné pro pěší a cykloturistiku. Každý si zde může najít svou trasu pro vycházku nebo jízdu, po rovině nebo po kopcích. Krajina skýtá nádherné scenérie a to v každém ročním období. Vytvářením dalších podmínek pro aktivní rekreaci a oddych, bude možno do obce a jejího okolí přilákat více lidí, kteří budou v rámci příměstské rekreace využívat služeb pro turisty a rekreanty a to i v širším okolí.

9.1 Důvody výjimečnosti a přitažlivosti pro cestovní ruch:

Velkým lákadlem by měla být pro všechny lokalita, okolí a vrchol Milešovky s překrásným výhledem do okolní krajiny. Výhled z vrcholu poskytuje opravdu panoramatický výhled na celé Krušné hory, České středohoří, Krkonoše, Polabí a Středočeskou kotlinu a s výhledem až na Prahu. Vlastní okolí Milešovky je protkáno mnoha vhodnými turistickými cestami vhodnými pro náročné i méně náročné turisty. Velmi významná je vybudovaná „Cesta přátelství“ a nová kaple sv. Václava v části Bílka, které určitě stojí za shlédnutí.

9.2 Přírodní podmínky:

České středohoří patří mezi floristicky nejatraktivnější území České republiky. Důvodem je horninová pestrost, reliéf krajiny (výškové rozdíly, různá orientace vůči světovým stranám, rozdíly klimatu, ale i geologická minulost území). České středohoří se stalo jakousi křižovatkou rostlinných druhů, šířících se na nová stanoviště při dlouhodobějších změnách podnebí, ke kterým docházelo při střídání dob ledových a meziledových. Výhodná poloha umožnila některým druhům přežít drastické podmínky dob ledových. Při střídání sušších a vlhčích teplejších období se sem střídavě šířily druhy ze západu (atlantické) a z východu (kontinentální). S návratem suchého období se k nám dostaly rostliny typické pro jihoruské stepi.

Fauna Českého středohoří je prozkoumána méně než flóra. Je to dáno obrovským druhovým zastoupením bezobratlých živočichů.

K bohatství flóry a fauny Českého středohoří přispěl jistou měrou přispěl i člověk, a to zejména tradičním způsobem hospodaření. Odlesňováním získával novou půdu pro pastvu a pole. Zasahoval do vodního režimu, zakládal ovocné sady, vinice a chmelnice. Působením člověka dostala krajina mozaikovitý ráz střídáním lesíků, luk, pastvin, sadů a polí. Tím byly vytvořeny podmínky pro další zvýšení biologické rozmanitosti.

9.3 Historické památky:

- reg. číslo 5-2562/1	kostel sv. Kateřiny	majetek církve
- reg. číslo 5-2562/2	ohradní zeď kolem kostela sv. Kateřiny	majetek obce
- reg. číslo 5-2562/3	vstupní brána ke kostelu sv. Kateřiny	majetek obce
- reg. číslo 5-2563	budova farního úřadu	majetek církve
- reg. číslo 5-2564	sousoší Kalvárie – Pamětní kříž	majetek obce
- reg. číslo 5-2565	Sloup s Pietou	majetek obce

9.4 Lidová architektura:

V obci se nenacházejí prvky lidové architektury.

9.5 Služby pro cestovní ruch:

V současné době nejsou v obci žádné služby v souvislosti s cestovním ruchem, v obci je poskytováno ubytování v soukromí s omezeným počtem lůžek a obchod. Obec vytváří podmínky pro zřizování těchto služeb soukromým sektorem.

V rámci programu rozvoje obce se však počítá s podstatnou investicí a rozšířením služeb v tomto směru, zejména v lokalitě bývalého koupaliště.

9.6 Infrastruktura pro cestovní ruch:

V obci jsou osazeny nové zastávky pro autobusovou dopravu, do obce je možno přijet vlakem ČD do stanice Bořislav. Tato stanice je hlavním výchozím bodem pro výstup na Milešovku.

V části Bílka je vybudováno záchytné parkoviště pro osobní auta, kterými budou přijíždět motorizovaní turisté při návštěvě okolí Milešovky.

V obou místních částech je instalován informačně-orientační systém pro lepší orientaci zejména nově příchozích návštěvníků a turistů. Tento systém bude dále doplněn informačními tabulemi u silnice I/8 (E55) a novým dopravním značením místní části Bílka.

10. SWOT analýza.

Obec Bořislav a její místní část Bílka je rozložena ve velmi přitažlivé krajině, tvořené sady, lesy a loukami v Českém středohoří v oblasti pod její nejvyšší horou, Milešovkou (837 m.n.m.). Historicky byla tato krajina vždy využívána hospodářsky a k rekreačním účelům, zejména ale turisticky při výstupech na Milešovku.

V obci se nenachází žádný těžký průmysl, jsou zde pouze místní podnikatelé. Obytná část obce se do jisté míry zachovala v původním členění, i když vzhled některých budov byl výrazně změněn.

Nová výstavba je realizována pouze na plochách k tomu určených a stavěny jsou pouze rodinné domy s případným příslušenstvím.

Obě spravovaná katastrální území jsou součástí Chráněné krajinné oblasti České středohoří. To sebou – vedle krajínovorných kladů – přináší pro vedení obce i pro občany různá omezení. Jako malá obec (v kategorii do 500 obyvatel) má Bořislav malé příjmy z podílu na daních. Je proto do značné míry závislá na příjmech z různých dotačních titulů, kterých je pro takto malé obce nedostatek. Realizování různých záměrů (infrastruktura, komunikace, památky apod.), je proto odvislé od úspěchu při získávání dotací.

B. ČÁST STRATEGICKÁ

B.1 Úvod:

Strategický plán rozvoje obce je koncipován jako otevřený dokument, s věcně a časově řazenými akcemi, v němž se mohou operativně jednotlivé akce měnit, doplňovat a zaměňovat se souhlasem zastupitelstva obce. Pořadí akcí v jednotlivých obdobích není rozhodující, akce jsou plněny podle možností a stanovených priorit Obce Bořislav.

Strategický plán rozvoje obce vychází z předchozích plánů a je připraven a aktualizován pro funkční období stávajícího zastupitelstva s výhledem plnění až do roku 2030 a dále.

Strategický plán rozvoje a obnovy obce je aktuálně upraven v návaznosti na výsledek vyhodnocení minulých let. Pro roky 2022 až 2026 je upraven tak, aby podchytil záměry na území obce podle aktuálního plánu, který schválilo zastupitelstvo obce jako rámcový dokument.

B.2 Úkoly plánované k realizaci pro období 2022 – 2026 s výhledem do roku 2030:

- č. 1: Péče o lesní fond. Provádět lesní práce na lesních pozemcích ve vlastnictví obce (stálý úkol).
- č. 2: Obnova a vyčištění původních cest v katastru Bořislavi a Bílky, které jsou v majetku obce v návaznosti na pasportizaci komunikací (svépomocí pracovníky VPP).
Úkol trvalého charakteru, jednotlivé komunikace budou obnovovány v závislosti na vytváření podmínek pro turistiku (pěší, cyklotrasy, apod.). V rámci pozemkových úprav byly vytipovány cesty k opravě.
- č. 3: Úprava obecního pozemku u čp. 33 v Bořislavi.
- č. 4: Obnova povrchu místních a účelových komunikací, ulice u obecního úřadu s úpravou přilehlých ploch a v dalších částech obce, točna autobusu, komunikace od točny k obchodu (1043/1) (provádět postupně).
- č. 5: Jednat s OÚ Žalany o dokončení chodníku pod hřbitovem na pozemcích v k.ú. Žalany.
- č. 6: Realizovat přesun obecního úřadu do budovy čp. 33 u kulturního sálu. Stávající prostory uvolnit pro bytovou výstavbu.
- č. 7: Revitalizace pěší komunikace z Bořislavi do osady Bílka (ve spolupráci s Lesy ČR).
- č. 8: Vybudování dětského hřiště v Bořislavi a v Bílce (v okolí studánky) svépomocí (pískoviště, houpačka, klouzačka, ohniště, apod.)
- č. 9: Za kabinami na hřišti postavit sociální zařízení s WC a vlastní žumpou.
- č. 10: Zamezení průjezdu vozidel historickým jádrem (návsí) Bílky. Ve vazbě na zpracovávány ÚP obce.
- č. 11: Vybudování přístřešku pro diváky před kabinami (svépomocí + materiál částečně sponzorsky), zprovoznění volejbalového hřiště s využitím též pro nohejbal.
- č. 12: Opravu protékající požární nádrže v Bílce.
- č. 13: Dokončení revitalizace údolí bývalého koupaliště – bývalé převlékárny
- č. 14: Zřídit kompostišť
- č. 15: Na hřbitově zřídit kolumbárium pro cca 12 míst
- č. 16: Osazení informačních tabulí k vodním dílům
- č. 17: Oprava budovy OÚ – okapy, fasáda, střecha
- č. 18: Provést výměnu VO v spodní části obce Bořislav s výměnou nadzemních přípojek NN

č. 19: Rekonstrukce skladu posypového materiálu

č. 20: Zajištění kamerového systému v chatové osadě Bořislav a prodloužení VO u trafostanice

č. 21:

B3 Zdroje financování:

B.3.1 Zdroje pro vlastní realizaci:

Obec Bořislav může svým rozpočtem pokrýt některé menší, finančně méně náročné akce, řádově do 4,0 mil. Kč/rok vzhledem k nejistému RUD. Hlavním zdrojem pro akce většího rozsahu budou dotace z různých dotačních titulů.

B.3.2 Rozvojové problémy:

Vlastní rozvoj je vázán na skutečnost, že obě katastrální území, Bořislav a Bílka, která jsou zpravovány Obcí Bořislav, jsou v CHKO České středohoří. Správa CHKO významně ovlivňuje vše, co se týká staveb a úprav krajiny.

Dalším problémem je malá dostupnost dotací a velké administrativní zatížení při podávání žádostí.

Zpracoval:

Václav Šťovíček, Jaroslav Pauza